

Factsheet

Tussenhandel: een aparte categorie van internationale wapenhandel

*"Het Belgische beleid inzake controle op tussenhandel is vooral symbolisch: om aan internationale afspraken te voldoen, heeft onze wetgeving een belangrijke update nodig."
(Tomas Baum - directeur Vlaams Vredesinstituut)*

Wat is tussenhandel?

Tussenhandel of *brokering* vormt een aparte categorie van internationale wapenhandel. Tussenhandelaars bemiddelen en regelen transacties tussen producenten, kopers of verkopers. Zij brengen klanten en leveranciers met elkaar in contact, onderhandelen deals, regelen transport, enz. Een tussenhandelaar opereert van op afstand en heeft de wapens niet zelf in bezit.

Nadat de rol van malafide tussenhandelaars bij wapensmokkel en de schending van wapenembargo's aan het licht kwam in de jaren 1990, hebben onder meer de Verenigde Naties (VN) regels opgesteld voor tussenhandel in wapens. Doel van die regels is dat elke individuele activiteit van tussenhandelaars gecontroleerd wordt: bijvoorbeeld elk transportvliegtuig dat wordt gezocht, elke deal die wordt geregeld, ...

De Belgische controle op tussenhandel

België heeft sinds 2003 wetgeving voor de controle op tussenhandel in wapens. Daarmee behoort ons land wereldwijd tot een kleine kopgroep van een 40-tal landen. Concreet kreeg de controle op tussenhandel vorm door in 2003 aan de Belgische wet van 1991 over de in-, uit- en doorvoer van wapens een deel toe te voegen "ter bestrijding van de illegale wapenhandel". Dat nieuwe deel van de wet legt de verplichting op om een voorafgaande vergunning aan te vragen bij de FOD Justitie om als tussenpersoon te mogen optreden. Specifiek voor tussenhandel in vuurwapens speelt ook de zogenaamde wapenwet van 2006 een rol: die legt op om als tussenpersoon ook een erkenning te verkrijgen van de provinciegouverneur. Om als tussenpersoon te werken, mag je bijvoorbeeld geen strafblad hebben.

De Belgische wetgeving legt dan wel regels op om de betrouwbaarheid van tussenpersonen te beoordelen, hun specifieke activiteiten worden niet gecontroleerd. Eens een tussenhandelaar zijn vergunning op zak heeft, kijkt niemand nog toe op welk deals hij sluit, met wie, voor welke wapens, met welke bestemming, enz. Met dit gebrekkige controlestelsel voldoet België niet aan de internationale afspraken. Het bestaande Belgische stelsel mist in de praktijk bovendien zijn doel: sinds 2003 heeft geen enkele tussenpersoon de procedure doorlopen. Dat zou betekenen dat in ons land geen enkele tussenpersoon actief is.

De Belgische regels voldoen op dit moment dus niet, en een sluitende controle is nodig. Daarvoor moet eerst uitgemaakt worden wie bevoegd is voor de problematiek: in 2003 werd wapenhandel in België geregionaliseerd, maar het is niet duidelijk wie bevoegd is voor de controle op tussenhandelactiviteiten. Eens dat is uitgeklaard, kan de lacune in de wetgeving worden gevuld.

Meer weten?

De rapporten *'Het internationale kader voor controle op tussenhandel in militaire en dual-use goederen'* en *'Het Belgische controlestelsel voor tussenhandel in militaire en dual-use goederen'* vind je op www.vlaamsvredesinstituut.eu.